

روشی برای ارزیابی وضعیت ایمنی در شبکه معابر درون شهری

سید محمود مصباح نمینی، کارشناس ارشد برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت ایران ×
میقات حبیبیان، دانشجوی دکتری برنامه ریزی حمل و نقل، دانشکده عمران، دانشگاه صنعتی شریف ××
×تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۵۲۷، نمابر: ۰۲۱-۷۴۵۴۰۵۳، پست الکترونیکی: mesbah@iust.ac.ir
××تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۴۴۳۹۹، پست الکترونیکی: habibian@mehr.sharif.ir

چکیده

مشکلات مربوط به کمی کردن پارامترهای ایمنی در حمل و نقل، همواره ارزیابی‌های کیفی این مقوله راه به همراه داشته است. در شرایطی که آمار تصادفات موجود نباشد، روش بازرسی ایمنی راه به عنوان یکی از اصلی‌ترین ابزارهای مورد استفاده در تمام دنیا با تکیه بر قضاوت مهندسی ناظران مورد استفاده قرار گرفته است. در این روش همواره ارائه راهکار و تعیین اولویت آن بر اساس قضاوت ناظر و متولیان امور حمل و نقل صورت می‌گیرد. در این مقاله، برای غلبه بر این نقطه ضعف و امکان معیاردهی به قضاوت‌های کیفی، با الهام از فرآیند تحلیل ترتیبی در انتخاب گزینه‌های مدیریتی، روش نمره‌دهی و همچنین استفاده از مفهوم بازرسی ایمنی راه، روشی برای انتخاب و تشخیص میزان اولویت پروژه‌های تحت بررسی برای ارتقای ایمنی ارائه گردیده است.

کلید واژه: بازرسی ایمنی راه، فرآیند تحلیل ترتیبی

۱- مقدمه

در مطالعات ایمنی در ترافیک سه عنصر اصلی یعنی راننده، راه و وسیله نقلیه مد نظر قرار می‌گیرند و این در حالی است که مهندسين ترافیک تنها بر یکی از این عناصر (راه) به طور مستقیم کنترل دارند. هرچند مبحث ایمنی ترافیک در مراجع مختلف به صورت‌های متفاوتی بررسی شده است ولی اساس آن تأثیرگذاری بر عناصر سه گانه فوق می‌باشد. انجمن مهندسين حمل و نقل (Institute of Transportation Engineers, ITE) و اداره راه‌های آمریکا (Federal Highway Administration, FHWA) دو تقسیم‌بندی در مطالعه ایمنی ارائه کرده‌اند در هر دوی این مراجع به تأثیرگذاری مهندس ترافیک در طراحی راه توجه ویژه گردیده است.